

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА
ФАКУЛЬТЕТ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ, ПСИХОЛОГІЇ І СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВИХ,
ДИПЛОМНИХ/КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ (ПРОЄКТІВ)**

**Методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти
спеціальності 053 «Психологія»**

м. Кам'янець-Подільський - 2022 р.

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	3
РОЗДІЛ 1. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВИХ РОБІТ (ПРОЄКТІВ)	5
1.1. Затвердження тематики курсових робіт (проектів).....	5
1.2. Вимоги до курсової роботи (проекту) та алгоритм її виконання.....	5
1.3. Процедура допуску і проведення захисту курсової роботи (проекту).....	9
РОЗДІЛ 2. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНИХ/КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ	14
2.1. Структура і обсяг	17
2.2. Вимоги до змісту наукової роботи.....	17
2.3. Загальні вимоги до оформлення	22
РОЗДІЛ 3. ПІДГОТОВКА ТА ЗАХИСТ ДИПЛОМНИХ/ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ.....	29
3.1. Відгук та рецензія.....	29
3.2. Підготовка до захисту.....	30
3.3. Захист	31
РОЗДІЛ 4. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕВІРКИ КУРСОВИХ, ДИПЛОМНИХ/КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ (ПРОЄКТІВ) НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ.....	41
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	47
ДОДАТКИ	49

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Методичні рекомендації з перевірки курсових, дипломних/кваліфікаційних робіт (проектів), здобувачів вищої освіти (далі – Рекомендації) розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції»; Цивільного Кодексу України, Етичного кодексу ученого України; Статуту Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція), затвердженого Міністерством освіти і науки України 10 червня 2019 р. № 806; Кодексу академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція), затвердженого 29 квітня 2021 р. (протокол №6); Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція), затвердженого вченою радою 08 червня 2021 р. (протокол № 7), Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами), затвердженого вченою радою 26 лютого 2020 р. (протокол №2), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція), затвердженого вченою радою 28 серпня 2020 р. (протокол № 8), Порядку проведення атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, затвердженого вченою радою 28 травня 2020 р. (протокол №3); Антикорупційної програми Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, затвердженої вченою радою 30 травня 2017 р. (протокол №6); листів Міністерства освіти і науки України «Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти» від 26 жовтня 2017 р. № 1/9-565, «Про Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах» від 15 серпня 2018 р. № 1/11-8681, «Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти» від 23 жовтня 2018 р. № 1/9-650;

«Рекомендації щодо запобігання академічного плагіату та його виявлення в наукових роботах (наукових доповідях, статтях тощо» від 15 серпня 2018 р. № 111-8681, Методичні рекомендації з перевірки курсових, дипломних кваліфікаційних робіт (проєктів), дисертацій здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на рівень унікальності (нова редакція), затвердженого вченою радою 22 листопада 2022 р. (протокол № 11), інших нормативно-правових документів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (далі – К-ПНУ) та рекомендацій Міністерства освіти і науки України.

1.1. У Рекомендаціях визначено процедуру перевірки курсових, дипломних/кваліфікаційних робіт (проєктів) на академічний плагіат, яку здійснюють за допомогою програмно-технічного засобу на базі онлайн-сервісу «Unicheck» (відповідно до укладеного договору).

1.2. Перевірці на академічний плагіат підлягають:

– курсові роботи (проєкти), дипломні/кваліфікаційні роботи (проєкти) здобувачів вищої освіти освітніх ступенів «бакалавр» і «магістр»;

1.3. Перевірку на академічний плагіат здійснюють на етапі подання матеріалів робіт, для розгляду кафедрою.

1.4. Інформаційно-технічне супроводження процедури перевірки матеріалів на базі онлайн-сервісу «Unicheck» за відповідним дорученням здійснюють:

– відповідальні особи з-поміж висококваліфікованих науково-педагогічних працівників чи інших працівників кафедр, яких призначає завідувач кафедри К-ПНУ.

Вищезазначені особи подають звіт про перевірку курсових, дипломних/кваліфікаційних робіт (проєктів) здобувачів вищої освіти для розгляду на засіданні кафедри.

РОЗДІЛ 1

1.1. Затвердження тематики курсових робіт (проектів)

Курсова робота (проект) є одним із видів індивідуальних завдань здобувачів вищої освіти, передбачених навчальним планом підготовки фахівців відповідного напрямку/спеціальності. Курсові роботи (проекти) виконують з метою закріплення, поглиблення й узагальнення знань, отриманих здобувачами вищої освіти за час навчання, та їх застосування для комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

Основними завданнями курсової роботи (проекту) є: систематизація, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із фаху та застосування їх під час вирішення конкретних наукових, технічних, економічних, виробничих й інших завдань; розвиток навичок самостійної роботи і оволодіння методикою дослідження, пов'язаної з темою роботи.

1. Здобувачі вищої освіти мають право вільного вибору теми курсової роботи (проекту) із рекомендованого кафедрою орієнтовного переліку або запропонувати свій варіант теми з обґрунтуванням доцільності її написання. Запропоновані здобувачам вищої освіти теми також повинні бути затверджені на засіданні кафедри і бути внесені до переліку. Вибір теми курсової роботи (проекту) із рекомендованого кафедрою орієнтовного переліку засвідчують підписом здобувача вищої освіти, який її обрав.

2. Зміну теми курсової роботи (проекту) допускають у виняткових випадках за обґрунтованим клопотанням самого здобувача вищої освіти або за ініціативою керівника.

3. Під час вибору теми курсової роботи (проекту) здобувач вищої освіти повинен враховувати її актуальність, пізнавальний інтерес до неї, можливість подальшого детальнішого дослідження проблеми (написання дипломної роботи). Назва курсової роботи (проекту) має бути стислою, конкретною, чіткою, відповідати суті досліджуваної проблеми, предмету дослідження і змісту виконаної роботи.

1.2. Вимоги до курсової роботи (проекту) та алгоритм її виконання

Загальні вимоги до курсової роботи (проекту):

— робота повинна бути оформлена згідно з вимогами, встановленими цими Рекомендаціями, та виконана в зазначені терміни;

- проблема, яку досліджує здобувач вищої освіти, має бути актуальною;
- робота повинна бути виконаною на належному теоретичному рівні, відповідати необхідному обсягу;
- зміст роботи та її висновки повинні відповідати сучасному рівню досягнень досліджуваної проблематики;
- під час написання роботи потрібно звертати увагу на правильність її оформлення, дотримуватися єдиного стилю викладу (не використовувати довгих, не зрозумілих за змістом речень; не послуговуватися часто вживаними, малоінформативними штампами; намагатися викладати думки логічно, чітко і зрозуміло, уникати повторень і надмірної описовості);
- у роботі повинні бути обґрунтовані результати самостійного дослідження, а також подані висновки до кожного розділу і загальні висновки;
- робота повинна містити покликання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- у роботі мають бути віддзеркалені достовірні факти з перевірених джерел інформації з огляду на використані методики досліджень;
- у роботі неприпустимі такі види порушень академічної доброчесності, як: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація.

Підготовка курсової роботи (проєкту) охоплює кілька етапів: підготовчий, основний, завершальний.

На підготовчому етапі здобувач вищої освіти:

- визначає мету, завдання, методи дослідження та структуру роботи;
- здійснює пошук необхідної інформації (робота з каталогами, складання списку використаної літератури, електронних видань, інтернет-джерел, робота з книгою, виписки, тези, конспектування, розроблення інструментарію дослідження) та визначає її обсяг;
- ретельно систематизує відібраний матеріал, готує стислий огляд літератури з досліджуваної проблеми;
- складає план роботи.

Під час основного етапу здобувач вищої освіти:

- пише чернетковий варіант роботи і висловлює свої міркування з визначених питань;
- працює над висновками до кожного розділу;

- оформлює науково-довідковий апарат (покликання, список використаних джерел).

На завершальному етапі здобувач вищої освіти:

- вносить правки відповідно до зауважень керівника;
- виконує остаточний варіант роботи з огляду на чинні вимоги до оформлення такого виду індивідуального завдання;
- подає роботу керівникові;
- захищає курсову роботу (проект).

Структура курсової роботи

Курсова робота (проект) повинна містити такі структурні елементи:

- титульний аркуш (додаток Б);
- зміст (додаток Г);
- перелік умовних позначень, символів, скорочень і термінів (за необхідності);
- основна частина (вступ, розділи, висновки);
- список використаних джерел;
- додатки.

Зміст

Зміст розташовують після титульного аркуша (аркуш не нумерують). Він містить назви структурних елементів, заголовки (за їх наявності) із зазначенням нумерації та номери їх початкових сторінок, зокрема вступу, розділів, підрозділів та пунктів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків.

Зміст (план) роботи повинен відповідати універсальним вимогам:

- теми кожного розділу мають бути однакові за важливістю, а самі розділи – приблизно однакові за обсягом;
- тема і зміст окремих розділів не повинні «накладатися», жоден із пунктів плану не може повторювати назви роботи;
- у змісті в словах не рекомендовано використовувати знак переносу.

Перелік умовних позначень, символів, скорочень і термінів

Перелік умовних позначень подають як окремий список (за необхідності) безпосередньо після «ЗМІСТУ», починаючи з наступної сторінки. Додатково їхнє пояснення наводять у тексті під час першого згадування.

Переліки умовних позначень слід розташовувати стовпцем за абеткою. Ліворуч в абетковому порядку наводять скорочення або умовні позначення спочатку українською мовою, а потім іншими мовами (за наявності), а праворуч – їх розшифрування. Терміни, скорочення, символи, позначення, які повторюють не більше двох разів, до переліку не вносять.

Основна частина

ВСТУП

У вступі подають загальну характеристику курсової роботи (проекту) в такій послідовності:

- актуальність теми;
- мета і завдання роботи;
- об’єкт і предмет дослідження;
- методи дослідження;
- джерельна база дослідження;
- література з теми дослідження;
- практичне значення одержаних результатів.

Вступ завершують описом структури роботи: подають перелік її структурних елементів (вказують кількість розділів і частин), зазначають кількість джерел у списку використаних джерел і літератури та кількість додатків).

Рекомендований обсяг вступу – до 3 сторінок.

Розділи курсової роботи (проекту).

Основний текст роботи, зазвичай, містить 2-3 розділи. Поділяти їх на параграфи варто лише у випадку доцільності.

Наприкінці кожного розділу формулюють короткі висновки зі стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів.

У розділах основної частини необхідно розкрити зміст використаних термінів і понять, суть досліджуваної проблеми, вирішити поставлені завдання, узагальнити результати дослідження.

Кожен абзац повинен бути об’єднаний однією думкою і відзначений змістовною та стилістичною єдністю.

Послідовність викладення матеріалу в кожному розділі курсової роботи (проекту) здійснюють залежно від специфіки тієї чи тієї галузі знань.

ВИСНОВКИ

У висновках викладають найважливіші теоретичні та практичні результати, отримані в процесі дослідження наукової проблеми.

Висновки обов'язково повинні відповідати меті та конкретним завданням, визначеним і сформульованим у вступі.

Висновки повинні бути чіткими, виразними, віддзеркалювати реальні результати роботи. Висновки не повинні містити цитат та інформації, не обґрунтованої в роботі.

Текст висновків можна поділяти на пункти.

Рекомендований обсяг 1,5–2 сторінки друкованого тексту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ (*Додаток Е*)

Список використаних джерел формують одним із таких способів:

- у порядку появи покликань у тексті;
- в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

Список використаних джерел охоплює, зазвичай, ті джерела, на які були зроблені покликання в роботі, або ті джерела, які віддзеркалюють відповідну тему і знайомі авторів роботи.

ДОДАТКИ

Додатки не є обов'язковим елементом курсової роботи (проєкту).

У додатках вміщують матеріал, який:

- є необхідним для забезпечення повноти роботи;
- не може бути розміщений в основній частині тексту роботи через великий обсяг або способи відтворення.

Обсяг додатків не повинен перевищувати обсягу курсової роботи.

Складниками додатків можуть бути:

- додаткові ілюстрації або таблиці;
- оригінали фотографій, проміжні математичні докази, формули, розрахунки; протоколи випробувань, висновки експертизи, копія технічного завдання, програми робіт, договору чи іншого документа, що замінює технічне завдання; інструкції, методики, опис комп'ютерних програм, розроблених під час виконання роботи та ін.;
- описи апаратури і приладів, які використовувались під час проведення експерименту, вимірів та випробувань.

Усі використані в тексті таблиці, схеми, графіки, діаграми повинні обов'язково мати відповідні коментарі та бути проаналізованими (якщо такого аналізу немає, то оцінка за роботу може бути знижена).

1.3. Процедура допуску і проведення захисту курсової роботи (проєкту)

Не пізніше ніж за 3 тижні до захисту курсову роботу (проєкт) подають науковому керівникові для перевірки змісту та структури,

дотримання академічної доброчесності, внесення необхідних правок.

Курсові роботи (проєкти), які за висновком наукового керівника заслуговують на позитивну оцінку, рекомендують до захисту. Роботи, які за попередньою оцінкою наукового керівника не мають підстав для позитивної оцінки, до захисту не допускають і передають здобувачеві вищої освіти для подальшого доопрацювання.

Курсову роботу (проєкт) подають на кафедру у двох примірниках: перший – друкований, другий на електронному носії одним суцільним файлом (з метою внесення тексту роботи до репозитарію кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти в електронному архіві університету). Електронна версія курсової роботи (проєкту) має бути ідентичною паперовій.

Термін подання чистових варіантів робіт на кафедру, а також графік їх захистів визначає кафедра відповідно до графіка освітнього процесу.

На етапі подання на відповідну кафедру, курсові роботи (проєкти) підлягають перевірці на академічну доброчесність, яку здійснюють висококваліфіковані науково-педагогічні працівники, призначені завідувачем кафедри. Перевірка роботи на наявність ознак академічного плагіату обов'язково передуює всім іншим процедурам розгляду.

У разі, якщо за результатами перевірки встановлено коректність посилань на першоджерело для текстових та/або ілюстративних запозичень, то робота вважається такою, що пройшла внутрішнє рецензування і допускається до захисту.

У разі виявлення факту порушення академічної доброчесності, зокрема наявності в роботі академічного плагіату, призначена особа подає вмотивовані висновки та звіт на засідання кафедри, яка ухвалює остаточне рішення у вигляді надання дозволу до захисту роботи, відправлення роботи для доопрацювання (або про видачу іншого варіанту завдання для курсової роботи (проєкту), або відхилення без права подальшого розгляду.

Автор, не згодний з результатами перевірки роботи на академічний плагіат, у триденний термін після їх оголошення має право подати апеляцію на ім'я ректора. Наказом (дорученням) ректора створюється комісія, яка формує остаточні висновки про дотримання автором курсової роботи (проєкту) академічної доброчесності.

Відповідальність за порушення академічної доброчесності визначена Кодексом академічної доброчесності Університету та

Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Університету на підставі законодавства України в галузі освіти.

Графіки захистів курсових робіт (проєктів) затверджує декан факультету.

Захист курсових робіт (проєктів) проводять публічно перед комісією у складі не менше трьох викладачів кафедри, зокрема й керівника курсової роботи (проєкту).

Процедура захисту передбачає:

- доповідь здобувача вищої освіти про зміст роботи;
- запитання до автора;
- відповіді здобувача вищої освіти на запитання осіб, присутніх на захисті;
- виступ керівника курсової роботи (проєкту); прикінцеве слово здобувача вищої освіти; ухвала комісії про оцінку роботи

Захист курсової роботи (проєкту) може супроводжуватися демонстрацією ілюстративних матеріалів, зокрема з використанням мультимедійного обладнання.

Для захисту курсової роботи (проєкту) здобувач вищої освіти готує виступ, як правило, до 10 хвилин. Увагу зосереджує на визначенні предмету дослідження, відтворенні суті проведеного дослідження, формулюванні висновків, пропозицій щодо практичного застосування результатів роботи. Відповіді на питання керівника і членів комісії з теми курсової роботи (проєкту), мають бути короткими, чіткими й по суті.

Комісія на закритому засіданні обговорює результати захисту курсових робіт (проєктів) кожним здобувачем вищої освіти і більшістю голосів ухвалює рішення щодо оцінювання роботи. Оцінки оприлюднюють у присутності здобувачів вищої освіти.

У разі незгоди із результатами захисту курсової роботи (проєкту) здобувач вищої освіти в день оголошення оцінки може звернутися до комісії, яка проводила оцінювання, із заявою. Рішення щодо висловленої здобувачем незгоди приймає комісія. Якщо здобувач вищої освіти не погоджується з рішенням комісії та вважає, що мало місце порушення процедури захисту, він може подати письмову заяву декану факультету, який своїм рішенням формує комісію для розгляду питання щодо дотримання процедури. У разі підтвердження викладених у заяві здобувача вищої освіти обставин за

розпорядженням ректора (проректора з науково-педагогічної роботи) проводять новий захист з іншим складом комісії.

Результати захисту курсової роботи (проєкту) оцінює комісія за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та за шкалою ЄКТС.

Рейтингову оцінку за курсову роботу (проєкт) формують дві оцінювальні складові і визначають згідно з вимогами до написання і захисту курсової роботи (проєкту):

- перша складова – оцінювання якості виконання роботи та дотримання графіку її виконання;
- друга складова – оцінювання якості захисту курсової роботи (проєкту) – ступінь володіння матеріалом, аргументованість рішень, вміння захищати свої результати тощо.

Основними критеріями оцінки курсової роботи (проєкту) є:

- актуальність та рівень розкриття теми;
- творчий підхід і самостійність;
- достатня кількість використаних джерел і наукової літератури;
- наявність елементів дослідження та рівень опанування методикою дослідження;
- обґрунтованість узагальнень, висновків і пропозицій;
- науковий стиль викладу;
- дотримання вимог до оформлення курсової роботи (проєкту) і термінів її виконання;
- якість захисту курсової роботи (проєкту);
- дотримання принципів академічної доброчесності.

Оцінку за курсову роботу (проєкт) виставляють на титульному аркуші та засвідчують підписом наукового керівника і членів комісії.

Позитивну оцінку за курсову роботу (проєкт) вносять у день захисту до екзаменаційної відомості, в індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти та в залікову книжку. Курсові роботи (проєкти) і отримані за них оцінки зазначають у додатку до диплома про вищу освіту.

Невчасне виконання курсової роботи (проєкту) вважають академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації у встановленому порядку.

Якщо за результатами захисту курсової роботи (проєкту) здобувач вищої освіти отримав оцінку «незадовільно», кафедра за рекомендацією комісії, що оцінювала цю курсову роботу (проєкт), як виняток, може дозволити здобувачеві вищої освіти: виконання

додаткового завдання за темою курсової роботи (проєкту) з його наступним захистом разом із роботою (проєктом); виконання в повному обсязі курсової роботи (проєкту) з іншої теми. Додаткове завдання формують на основі критеріїв оцінювання курсової роботи (проєкту): поглиблення знань з теоретичних положень; усунення допущених помилок у розрахунках, програмному забезпеченні, графічній частині та оформленні курсової роботи (проєкту); виконання додаткових розрахунків до окремих розділів роботи (проєкту) тощо.

Підсумки виконання курсових робіт (проєктів) аналізують на засіданні кафедри, а за потребою – на засіданнях науково-методичних/вчених рад факультетів.

Курсові роботи (проєкти) з протоколами їх захисту зберігають на кафедрі упродовж трьох років, потім списують в установленому порядку.

РОЗДІЛ 2. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНИХ/КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Пропоновані методичні рекомендації містять загальні вимоги до підготовки, змісту, структури й оформлення дипломних/кваліфікаційних робіт (проектів) у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (далі – Університет), які згідно із п. 5.2.8.2 Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка¹ виконуються на завершальному етапі навчання здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» чи «магістр» і передбачає:

- систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань з напрямку підготовки/спеціальності та застосування її при розв'язанні конкретних наукових, технічних, економічних, виробничих та інших завдань;
- розвиток навичок самостійної роботи і оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних з темою роботи.

Метою підготовки і захисту дипломної/кваліфікаційної роботи (проєкту) є виявлення уміння самостійно працювати з науковою та навчальною літературою, проводити аналіз наукових концепцій та узагальнювати дані практики, формулювати власні висновки і пропозиції.

Дипломна/кваліфікаційна робота (проєкт) – це індивідуальне завдання навчально-дослідницького, творчого чи проєктно-конструкторського характеру, яке виконується здобувачем вищої освіти на завершальному етапі навчання за освітнім ступенем «бакалавр», «магістр» і є однією із форм виявлення рівня теоретичних знань, практичних вмінь, їх застосовування при реалізації конкретних фахових завдань.

Загальні вимоги до дипломної/кваліфікаційної роботи (проєкту):

- актуальність теми та підстави для її виконання, відповідність сучасному стану розвитку науки, оцінка сучасного стану об'єкта дослідження або розробки, розкриваючи практично

---

¹ Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (протокол вченої ради №5 від 12.05.2015 р.).

розв'язані завдання провідними науковими установами та організаціями, а також провідними вченими й фахівцями певної галузі;

- глобальність тенденції розв'язання поставлених проблем і/або завдань;
- конкретність, відповідність назви роботи спеціальності та суті досліджуваної проблеми;
- чітко визначений науковий апарат дослідження (мета, завдання роботи, об'єкт, предмет, методи дослідження тощо);
- глибина й повнота аналізу наукової літератури з теми дослідження;
- елементи самостійності наукових пошуків здобувача вищої освіти, аргументація власної думки;
- ґрунтовність та достовірність отриманих результатів;
- змістовність, грамотність, логічність викладу матеріалу, використання притаманного окремій галузі науки поняттєвого апарату;
- аргументованість і конкретність висновків і рекомендацій;
- можливість практичного застосування результатів роботи, її апробація.

Назва дипломної/кваліфікаційної роботи повинна бути лаконічною, без скорочень, відповідати спеціальності та суті обраної для дослідження наукової проблеми (завдання).

На відміну від дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії і доктора наук, що є науково-дослідницькими працями, дипломна/ кваліфікаційної робота (проект) здебільшого є навчально-дослідницькою працею, яка базується на використанні певною мірою відомих рішень. Виконання такої роботи спрямоване не стільки на вирішення наукової проблеми, скільки повинне засвідчити вміння виконавця вести науковий пошук належним чином, розпізнавати проблеми у певній галузі знань та вирішувати їх за допомогою відповідних методів та прийомів.

Дипломна/ кваліфікаційна робота (проект) виконується на базі отриманих у процесі навчання і придбаних під час студентських наукових досліджень теоретичних знань, зібраного фактичного матеріалу з обраної теми. Майбутній випускник зобов'язаний у межах дипломної/ кваліфікаційної роботи подати з обраної

проблематики власну оцінку знань, розроблених наукою, зробити загальні і конкретні висновки, запропонувати свої рекомендації.

У дипломній/кваліфікаційній роботі стисло, логічно та аргументовано викладають зміст і результати дослідження, уникаючи загальних слів, бездоказових тверджень, тавтології.

Написання та захист дипломної/ кваліфікаційної роботи здійснюється державною мовою.

ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕМАТИКИ І КЕРІВНИЦТВА ДИПЛОМНИХ/ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ (ПРОЕКТІВ)

Тематику дипломних/кваліфікаційних робіт (проектів) визначають випускові кафедри, обговорюють та затверджують на засіданнях вчених рад факультетів. Здобувачі вищої освіти мають право вільного вибору теми дипломної/кваліфікаційної роботи (проекту) із запропонованого кафедрою переліку або можуть запропонувати свою тему з обґрунтуванням доцільності її розробки.

Призначення керівників дипломних/кваліфікаційних робіт (проектів) (за поданням кафедр) та вибір здобувачем вищої освіти теми дипломної/кваліфікаційної роботи (проекту) за його особистою заявою затверджується розпорядженням декана факультету. Науковими керівниками дипломних/кваліфікаційних робіт (проектів) є науково-педагогічні працівники університету з науковими ступенями та вченими званнями, висококваліфіковані спеціалісти виробництва. В окремих випадках допускається коректування теми, плану дипломної/кваліфікаційної роботи, а також заміна наукового керівника. Такі рішення затверджуються на засіданнях випускових кафедр та вчених рад факультетів.

Для виконання дипломної роботи студент повинен подати на ім'я завідувача випускової кафедри заяву на виконання дипломної/кваліфікаційної роботи і отримати підписане завідувачем випускової кафедри завдання на дипломну/кваліфікаційну роботу (Додаток А).

Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання отримують довідку-виклик для виконання дипломного/кваліфікаційного проекту (роботи).

ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНИХ/КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

2.1. Структура і обсяг

Структура дипломної/ кваліфікаційної роботи включає:

- ◆ титульний аркуш (Додаток В);
- ◆ зміст (Додаток Д);
- ◆ перелік умовних позначень (при необхідності);
- ◆ вступ;
- ◆ основну частину;
- ◆ висновки до розділів;
- ◆ висновки;
- ◆ додатки (при необхідності).
- ◆ список використаних джерел;

Обсяг курсової роботи складає 30-35 сторінок,
бакалаврської роботи складає 50-70 сторінок,
магістерської роботи складає 80-90 сторінок.

2.2. Вимоги до змісту наукової роботи

Титульний аркуш дипломних/кваліфікаційних робіт (Додаток В)

Титульний аркуш містить (у такій послідовності):

- назву міністерства та закладу вищої освіти, факультету, кафедри, де виконано роботу;
- освітній ступінь, на який претендує здобувач вищої освіти (бакалавр, магістр);
- назву роботи;
- курс, групу, шифр і найменування напряму підготовки/спеціальності;
- прізвище, ім'я, по батькові автора;
- прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника і (або) консультанта, науковий ступінь, вчене звання;
- прізвище, ім'я, по батькові рецензента, науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника і (або) консультанта;
- місто і рік.

Зміст дипломних/ кваліфікаційних робіт (Додаток Д)

Зміст подають на початку роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів

(якщо вони мають заголовок), зокрема вступу, висновків до розділів, загальних висновків, додатків, списку використаних джерел та ін.

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (за необхідності)

Якщо в роботі вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення і таке інше, то їх перелік може бути подано в роботі у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом.

Перелік оформлюється двома колонками, в яких зліва за абеткою наводять, наприклад, скорочення, справа – їх детальну розшифровку.

Якщо в роботі спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення і таке інше повторюються менше трьох разів, перелік не складають, а їх розшифровку наводять у тексті при першому згадуванні.

ВСТУП

У Вступі (обсяг до 5 стор.) дипломних/кваліфікаційних робіт чітко визначають актуальність проблеми, мотивацію вибору об'єкта, предмета дослідження, основну мету і конкретні завдання, обов'язкове виконання яких передбачається у роботі, вказуються застосовані методи дослідження.

У Вступі розкривається сутність і стан наукової проблеми, її значущість, підстави і вихідні дані для розробки теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження. Далі подається загальна характеристика роботи в рекомендованій нижче послідовності.

Актуальність теми

Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями наукової проблеми обґрунтовується актуальність і доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки чи виробництва.

Мета і завдання дослідження

Формулюється мета роботи і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Не слід формулювати мету як «Дослідження ...», «Вивчення ...», тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

Визначаються *завдання* змістовно і чітко, їх формулювання можуть стати назвами розділів і параграфів, а опис розв'язання поставлених завдань складає зміст розділів роботи.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта.

Об'єкт і предмет дослідження як наукові категорії співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага студента, оскільки предмет дослідження визначає тему кваліфікаційної (дипломної) роботи, яка зазначається на титульному аркуші як її назва.

Методи дослідження. Подається перелік методів дослідження, використаних для розв'язання поставлених у роботі завдань. Перераховують їх коротко та конкретно, визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом.

Експериментальна база дослідження (де і впродовж якого часу проводилось дослідження, вік та чисельний склад досліджуваної групи та ін.).

Наукова новизна одержаних результатів

Подається коротка анотація нових наукових положень (рішень), запропонованих у роботі. Необхідно показати відмінність одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни (вперше одержано, удосконалено, отримало подальший розвиток).

Практичне значення одержаних результатів

У роботі, що має теоретичне значення, потрібно подати відомості про наукове використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання, а в роботі, що має прикладне значення, відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації щодо їх використання. Відзначаючи практичну цінність одержаних результатів, необхідно подати інформацію щодо ступеня готовності до використання або масштабів використання.

Необхідно дати короткі відомості щодо впровадження результатів досліджень із зазначенням назв організацій, в яких здійснено реалізацію, форми реалізації та реквізити відповідних документів.

Апробація та впровадження результатів. Вказується, на яких наукових конференціях, симпозіумах, нарадах оприлюднено результати досліджень, що містяться у роботі. Обов'язковою повинна бути апробація результатів, отриманих у ході виконання магістерської роботи, під час проведення звітних наукових конференцій студентів університету, міжнародних конференціях або на засіданнях методичних рад.

Публікації. Вказують, у скількох статтях у наукових журналах, збірниках наукових праць, матеріалах і тезах конференцій опубліковані результати роботи.

На завершення у вступі описують **структуру дипломної роботи**: вказується кількість розділів і підрозділів, використаних джерел, додатків.

Основна частина дипломних/кваліфікаційних робіт

Основна частина дипломних/кваліфікаційних робіт складається з розділів (оптимально 2-3), підрозділів (якщо не ділиться то обсяг не менше семи сторінок), пунктів (обсягом не менше трьох сторінок). Кожний розділ починають з нової сторінки.

Основному тексту кожного розділу може передувати передмова з коротким описом вибраного напрямку та обґрунтуванням застосованих методів досліджень. У кінці кожного розділу формують висновки із стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів, що дає змогу вивільнити загальні висновки від другорядних подробиць.

Основна частина дипломної/кваліфікаційної роботи може складатися з теоретичної і практичної. В першій може бути вміщено критично-аналітичний огляд наукової літератури з тієї чи іншої проблеми, виклад історії питання та характеристика існуючих поглядів на об'єкт і предмет дослідження, зазначено дискусійність чи загальну нез'ясованість аспектів проблеми. У другій – описуються експерименти, методика їх проведення, наводяться отримані результати дослідження.

У розділах основної частини подають матеріал, як правило, в такій послідовності:

Розділ 1 – огляд літератури за темою і вибір напрямів досліджень. Автор роботи окреслює основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблемою, стисло аналізуючи роботи попередників, висвітлює ті питання, що залишились невирішеними та визначає своє

місце у розв'язанні проблеми. Бажано закінчити цей розділ коротким резюме стосовно необхідності проведення свого дослідження. Загальний обсяг огляду літератури не повинен, зазвичай, перевищувати 20% обсягу основної частини кваліфікаційної роботи.

Розділ 2 – виклад загальних підходів і основних методів досліджень, опис теоретичних і (або) експериментальних досліджень.

Розділ 3 – аналіз і узагальнення результатів досліджень.

Зміст розділів має відповідати темі роботи та повністю її розкривати.

Після кожного розділу у кваліфікаційній роботі подаються висновки.

ВИСНОВКИ

Підводяться загальні підсумки проведеного дослідження, визначаються конкретні результати дослідження, оформлюються висновки (обсяг – до 3 стор.) і методичні рекомендації стосовно підвищення ефективності навчально-виховного процесу.

У висновках кваліфікаційної роботи викладають найбільш важливі наукові та практичні результати, одержані під час проведеного дослідження, які повинні містити формулювання розв'язаної наукової проблеми, її значення для науки і практики. Далі формулюють висновки і рекомендації щодо наукового та практичного використання здобутих результатів.

У першому пункті висновків коротко оцінюють стан питання. Далі, у висновках розкривають методи вирішення поставленої в роботі наукової проблеми, їх практичний аналіз, порівняння з відомими варіантами її розв'язання.

У висновках необхідно наголосити на якісних та кількісних показниках здобутих результатів, обґрунтувати достовірність результатів, викласти рекомендації щодо їх використання, а також визначити перспективи подальшого наукового пошуку.

Висновки не повинні містити цитат, оскільки в них лише узагальнюється інформація, про яку розгорнуто (з цитатами) йшлося в самому розділі. Висновки не повинні містити нову інформацію, якої не було в основній частині. Під час підготовки висновків не допускається звичайна копіювання, тобто використання незмінених речень або цілих абзаців з основної частини роботи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Список використаних джерел (не пізніше 2000 року видання) слід розміщувати в алфавітному порядку за відповідною нумерацією. Для курсових кількість використаних (процитованих) джерел має бути 20-30, для бакалаврських – 50-60, для магістерських – від 65. До списку заносяться тільки ті джерела, згадування яких і посилання на які містяться у тексті курсових, дипломних/кваліфікаційних робіт.

ДОДАТКИ

За необхідності у додатках доцільно подавати допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття дипломних/кваліфікаційних робіт:

- 1) таблиці допоміжних цифрових даних;
- 2) протоколи і акти випробувань;
- 3) інструкції і методики, опис алгоритмів і програм розв'язання задач на ЕОМ, які розроблені під час виконання роботи;
- 4) ілюстрації допоміжного характеру;
- 5) лексичні, фразеологічні, термінологічні та інші словники;
- 6) хронологічні таблиці, алгоритми;
- 7) методичні розробки заходів з метою ілюстрації можливого практичного впровадження результатів дослідження.

Обсяг додатків не повинен перевищувати об'єму кваліфікаційної роботи.

2.3. Загальні вимоги до оформлення

Загальні вимоги

Дипломні/кваліфікаційні роботи виконуються на окремих аркушах паперу стандартного формату А4 (210х297 мм) з дотриманням полів: зліва – 30 мм, справа – 15 мм, угорі – 20 мм, внизу – 20 мм; шрифт – 14, інтервал – 1,5. Листки зшиваються і вкладаються в спеціальну папку.

Шрифт друку повинен бути чітким, стрічка – чорного кольору середньої жирності. Щільність тексту роботи повинна бути однаковою. Вписувати в текст роботи окремі іншомовні слова, формули, умовні знаки можна чорнилом, тушшю, пастою тільки чорного кольору, при цьому щільність вписаного тексту повинна бути наближеною до щільності основного тексту.

Друкарські помилки, описки і графічні неточності, які виявилися в процесі написання роботи, можна виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого тексту (фрагменту малюнка) машинописним способом.

Роздруковані на ЕОМ програмні документи повинні відповідати формату А4 (мають бути розрізаними), їх включають до загальної нумерації сторінок роботи і розміщують, як правило, в додатках.

Текст основної частини дипломної/кваліфікаційної роботи поділяють на розділи, підрозділи, пункти.

Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту.

Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці в підбір до тексту. В кінці заголовка, надрукованого в підбір до тексту, ставиться крапка.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 2 інтервали. Відстань між текстом розділу (підрозділу) та наступним заголовком – пропуск однієї строки. Якщо після розділу (підрозділу) до кінця сторінки залишається 3-4 строки, новий розділ (підрозділ) починають з нової сторінки.

Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, малюнків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який входить до загальної нумерації сторінок роботи. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у *правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці*.

Зміст, перелік умовних позначень, вступ, висновки, список використаних джерел не нумерують. Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового

рядка друкують заголовок розділу. Підрозділи нумерують у межах кожного розділу.

Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. У кінці номера підрозділа ставиться крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера повинна стояти крапка, наприклад: «1.2.» (другий підрозділ першого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок пункту. Пункт може не мати заголовка.

Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти) і таблиці необхідно подавати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані, вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, які розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок.

Таблицю, малюнок або креслення, розміри якого більше формату А 4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або у додатках. Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках.

Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка.

Наприклад: Рис. 1.2 (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в роботі подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. В правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис курсивом «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2.2» (друга таблиця другого підрозділу першого розділу).

Якщо в роботі одна таблиця, її нумерують за загальними правилами. При переносі частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова

«Продовження табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовження табл. 1.2».

Формули в роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номери формул пишуться біля правого берега аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

Примітки до тексту і таблиць, в яких вказують довідкові і пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах однієї сторінки. Якщо приміток на одному аркуші декілька, то після слова «Примітки» ставлять двокрапку, наприклад:

Примітки:

1...

2...

Якщо є одна примітка, то її не нумерують і після слова «Примітка» ставлять крапку.

Ілюстрації

Якість ілюстрацій повинна забезпечувати їх чітке відтворення (електрографічне копіювання, мікрофільмування). Ілюстрації повинні бути виконані чорнилом, тушшю або пастою чорного кольору на білому і прозорому папері.

В роботі слід застосовувати лише штрихові ілюстрації і оригінали фотознімків.

Фотознімки розміром меншим за формат А4 повинні бути нанесені на стандартні аркуші білого паперу формату А4.

Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують після номера ілюстрації. При необхідності ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (підрисунковий текст).

Таблиці

Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлятися у вигляді таблиць.

Приклад побудови таблиці:

Таблиця 1.1

Назва таблиці

Заголовки
графПідзаголовки
ГрафБоковик
(заголовки рядків)Графи
(колонки)

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери. Назву не підкреслюють.

Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовку, та з великих, якщо вони є самостійними. Висота рядків повинна бути не меншою 8 мм. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті таким чином, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Таблицю великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш. При перенесенні таблиці на інший аркуш (сторінку) назву вміщують тільки над її першою частиною. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розміщувати одну частину під іншою в межах однієї сторінки.

Якщо текст, який повторюється в графі таблиці, складається з одного слова, його можна замінити лапками, якщо з двох або більше слів, то при першому повторенні його замінюють словами «Те ж», а далі лапками. Ставити лапки замість цифр, марок, знаків, математичних і хімічних символів, які повторюються, не слід. Якщо

цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не подають, то ньому ставлять прочерк.

Формули

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій їх подано у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта потрібно подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починається зі слова «де» без двокрапки.

Рівняння і формули потрібно виділяти з тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишати не менше одного вільного рядка. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (X) і ділення (:).

Посилання

При написанні дипломних/кваліфікаційних робіт потрібно давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати, з яких наводяться, в роботі, або на ідеях і висновках яких розроблюються проблеми, завдання, питання, вивченню яких присвячена робота. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг.

Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке дано посилання в роботі. Посилання в тексті роботи на джерела слід зазначати в дужках автора праці та рік видання, наприклад: (Коваленко, 2021) або (Коваленко, 2020 : 147–148).

Посилання на ілюстрації роботи вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, «рис. 1.2».

Посилання на формули роботи вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад «...у формулі (2.1)».

На всі таблиці роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено, наприклад: «...у

табл. 1.2».

У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.3».

Список використаних джерел (Додаток Е)

Джерела можна розміщувати в списку одним із таких способів: в порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний для користування), в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у хронологічному порядку.

Відомості про джерела, які включено до списку, необхідно подавати згідно з вимогами державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць.

Додатки

Додатки оформлюють як продовження роботи на наступних її сторінках або у вигляді окремої частини (книги), розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи. Якщо додатки оформлюють на наступних сторінках роботи, кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки.

Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «ДОДАТОК» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад, ДОДАТОК А, ДОДАТОК Б та ін. Один додаток позначається як ДОДАТОК А. При оформленні додатків окремою частиною (книгою) на титульному аркуші під назвою дипломної чи магістерської роботи друкують великими літерами слово «ДОДАТКИ».

Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка, (літеру) і крапку, наприклад, А.2 – другий розділ додатка А; В. 3.1 – підрозділ 3.1 додатка В.

Ілюстрації, таблиці і формули, які розміщено в додатках, нумеруються у межах кожного додатка, наприклад: рис. Д.1.2 – другий рисунок першого розділу додатка Д); формула (А.1) – перша формула додатка А.

РОЗДІЛ 3

ПІДГОТОВКА ТА ЗАХИСТ ДИПЛОМНИХ/КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

3.1. Відгук та рецензія

Автор наукової кваліфікаційної роботи повинен отримати на неї письмовий відгук наукового керівника та рецензію від провідного спеціаліста цієї чи іншої кафедри.

Керівник обов'язково робить характеристику обсягу і якості виконаної здобувачем вищої освіти роботи, визначає рівень науково-теоретичної підготовки і його готовності до сумлінного виконання досліджень певної кваліфікації.

Особливої уваги заслуговує визначення факту самостійності автора в опрацьовуванні теми дослідження, сформованості вмінь та навичок роботи з науковою літературою та проведення теоретичних і експериментальних досліджень, обґрунтованість і значимість, отриманих результатів і висновків, міркування щодо можливого їх практичного застосування.

Керівник оцінює вміння здобувача вищої освіти логічно, послідовно, аргументовано викладати матеріал, визначати структуру дослідження, підводити підсумки і робити висновки. Поряд із зазначенням позитивних рис наукової роботи керівник повинен вказати і на недоліки.

Відгук завершується тим, що науковий керівник визначає відповідність, наукової роботи всім вимогам, які є обов'язковими для дотримання у дослідженнях певного типу, і оцінює роботу однією з чотирьох можливих оцінок: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

В рецензії на дипломну/кваліфікаційну роботу вказується:

- 1) дисципліна або спеціальність, з якої написано роботу;
- 2) курс;
- 3) факультет;
- 4) назва навчального закладу;
- 5) прізвище та ініціали автора;
- 6) тема роботи.

Рецензентом відзначається актуальність роботи, її наукова новизна, можливий конкретний внесок автора роботи у розв'язання тієї чи іншої наукової проблеми, повнота і ґрунтовність викладу та висвітлення поставленої проблеми. Рецензентові необхідно звернути

увагу на досягнення поставленої мети і виконання завдань у роботі, ефективність використаних методів дослідження і ефективність загальної методики вивчення теми. Рецензент зазначає позитивні і негативні сторони роботи, формулює висновки та рекомендації стосовно науково-практичної цінності роботи і можливості використання отриманих результатів. Рецензент повинен аргументовано оцінити роботу одним з чотирьох балів: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

3.2. Підготовка до захисту

Рішення про допуск дипломної/кваліфікаційної роботи до захисту на основі пропозицій наукового керівника та результатів попереднього захисту (*за місяць до захисту*) приймається на засіданні випускової кафедри. Підпис наукового керівника має супроводжуватись розшифровкою його прізвища, ім'я, по-батькові, зазначенням місця роботи, посади, наукового ступеня, вченого звання, і має бути засвідчений печаткою (*Додаток Ж*).

Якщо випускова кафедра на засіданні за участю випускника та наукового керівника роботи вважає неможливим допустити роботу до захисту, то це рішення затверджується на засіданні вченої ради факультету. У разі затвердження вченою радою факультету рішення про не допуск до захисту дипломної роботи здобувача вищої освіти за поданням декана факультету відраховується з університету. Захист іншої кваліфікаційної роботи (на іншу тему) можливий не раніше, ніж у наступний термін роботи ЕК в університеті.

Кваліфікаційна робота до захисту не допускається, якщо:

- робота подана науковому керівникові на перевірку або на будь-який подальший етап проходження з порушенням термінів, установлених графіком навчального процесу і графіком написання кваліфікаційних робіт;
- робота написана на тему, своєчасно не затверджену в установленому порядку;
- робота виконана не самостійно;
- структура роботи не відповідає вимогам;
- зміст роботи не розкриває її теми;
- робота вкрай недбало або неправильно оформлена;
- немає відгуку наукового керівника або рецензії;
- робота не пройшла перевірку на антиплагіат.

Здобувачі вищої освіти, дипломні/кваліфікаційні роботи яких на попередньому захисті було оцінено позитивно, допускаються до захисту на засіданні ЕК. Робота повинна бути представленою ЕК (поданою на випускову кафедру) не пізніше, ніж за *три дні до захисту*.

3.3. Захист дипломних/кваліфікаційних робіт

Робота повинна бути поданою на кафедру не пізніше, ніж за місяць до захисту (особисто або надіслана поштою).

Захист робіт відбувається у присутності комісії (2-3 викладачі кафедри) та здобувачів вищої освіти. На захисті здобувач вищої освіти представляє основні положення роботи, доводить підтвердження гіпотези роботи, захищає практичні матеріали дослідження; відповідає на запитання членів комісії щодо змісту роботи. Процедура захисту фіксується у протоколі.

Оцінка за кваліфікаційну роботу враховує такі критерії:

- 1) правильність визначення понятійно-категоріального апарату;
- 2) ступінь розкриття теми;
- 3) кількість вивчених літературних джерел;
- 4) аналітичність, логічність викладу;
- 5) практичне розкриття теми;
- 6) доцільність співвідношення теоретичного і практичного матеріалу в роботі;
- 7) культура мовлення;
- 8) дотримання наукового стилю викладання матеріалу;
- 9) правильність оформлення.

Протокол захисту разом з кваліфікаційними роботами згідно затвердженого списку здається завідувачу кафедри (лаборанту – за описом) і зберігається в архіві кафедри упродовж 5-х років.

Завершена дипломна/кваліфікаційна робота разом із письмовим відгуком наукового керівника та рецензією подається завідувачу кафедри не пізніше, ніж за тиждень до державних іспитів. Завідувач кафедри візує роботу на титульній сторінці та подає її голові ЕК разом із витягом з протоколу про попередній захист.

Основні вимоги до змісту доповіді

Підготовка письмової доповіді є необхідним елементом успішного захисту кваліфікаційного проєкту.

Об'єм доповіді повинен відповідати часу, відведеному для повідомлення на захисті і орієнтовно складає:

- для бакалаврської роботи – 2-3 машинописні стор.;
- магістерської роботи – 3-5 машинописні стор.

Доповідь повинна відповідати змісту роботи і включати основні результати та висновки по кожному з розділів.

У доповіді необхідно передбачити посилання на плакати графічної частини проєкту.

З метою засвоєння матеріалу та визначення реального часу доповіді рекомендується провести її репетицію вголос.

На захист здобувач вищої освіти готує доповідь, яка може мати довільну форму, проте доцільно висвітлити такі питання:

- 1) обґрунтування актуальності теми дослідження;
- 2) мета, завдання, об'єкт, предмет, проблема та завдання дослідження;
- 3) що вдалось встановити, виявити, довести в процесі дослідження;
- 4) якими методами це досягнуто;
- 5) елементи новизни у теоретичних положеннях та в практичних рекомендаціях;
- 6) з якими труднощами довелося зіткнутися в процесі дослідження;
- 7) відповіді на основні зауваження наукового керівника та рецензента;
- 8) перспективні напрямки вивчення і розвитку цієї теми.

Доповідь не повинна перевищувати за часом 10-15 хвилин (для бакалаврів – до 10 хвилин, для магістрантів – до 15 хвилин.).

Для кращого сприймання присутніми матеріалу слід використовувати мультимедіа, ілюструвати власними таблицями, діаграмами, схемами, намальованими на великих аркушах паперу або поданими окремо кожному члену комісії.

Доповідь сприймається краще, якщо вона не читається, а розповідається. Це дає можливість уявити, наскільки ґрунтовно здобувач вищої освіти опанував матеріал.

Після доповіді члени ЕК задають авторові запитання, пов'язані з темою наукової роботи і перспективами її розвитку чи впровадження.

Після відповіді на всі запитання голова ЕК читає відгук і рецензію на роботу. Якщо є бажаючі, то вони можуть виступити.

На всі зауваження у відгуках, рецензіях, виступах здобувач вищої освіти повинен дати вичерпні відповіді.

Хід захисту фіксується у протоколі ЕК.

Основні вимоги та рекомендації до змісту і оформлення презентації

Мультимедійна презентація використовується для того, щоб доповідач міг на великому екрані або моніторі наочно продемонструвати основні та додаткові матеріали свого повідомлення: визначення, висновки, формули, фотографії, результати експериментів, публікації та ін. Ці матеріали можуть також бути підкріплені відповідними звукозаписами.

Загальні вимоги до презентації.

Презентація не повинна бути монотонною і громіздкою (оптимально це 10-20 слайдів).

Перший слайд – титульний, на якому повинні бути представлені: назва освітньої установи (університет, факультет, кафедра), назва проєкту, дані автора (ПІБ, курс, група), дані керівника (ПІБ, посада), дата розробки. Можливий варіант використання колонтитулів.

Другим слайдом повинен бути зміст, де представлені основні етапи (моменти) презентації. Бажано, щоб зі змісту по гіперпосиланню можна було перейти на необхідну сторінку і повернутися знову на зміст.

Наступний слайд присвячується визначенню предмета, об'єкта, методів, наукової новизни та мети дослідження.

На останніх слайдах вказується перелік використаних літературних джерел та перелік публікацій автора презентації.

Для забезпечення різноманітності слід використовувати різні види слайдів: з текстом, таблицями, діаграмами.

Етапи створення презентації.

І етап. Планування презентації – це багатокрокова процедура, що включає визначення цілей, вивчення аудиторії, формування структури та логіки подачі матеріалу.

Планування презентації містить у собі:

- 1) визначення цілей та основної ідеї презентації;
- 2) складання змісту презентації;
- 3) підготовку інформаційних матеріалів;
- 4) формулювання висновків;

- 5) збір інформації про демонстраційне обладнання, приміщення та майбутню аудиторію слухачів;
- 6) планування виступу;
- 7) перевірку логіки подачі матеріалу.

II етап. Розробка презентації – компонування та наповнення слайдів змістом, враховуючи методологічні особливості підготовки слайдів презентації: вертикальну і горизонтальну логіку слайда, зміст і співвідношення текстової і графічної інформації.

III етап. Репетиція презентації – перевірка і налагодження створеної презентації.

1) Вимоги до змісту мультимедійної презентації:

- заголовки повинні привертати увагу аудиторії;
- відповідність змісту презентації поставленим дидактичним цілям і завданням;
- дотримання прийнятих правил орфографії, пунктуації, скорочень і правил оформлення тексту (відсутність крапки в заголовках та ін.);
- відсутність фактичних помилок, вірогідність представленої інформації;
- лаконічність тексту на слайді, використання скорочених висновків та пропозицій;
- стислість викладення, максимальна інформативність тексту;
- мінімальна кількість прийменників, прислівників, прикметників;
- завершеність (зміст кожної частини текстової інформації логічно завершений);

2) Вимоги до подання інформації

Інформація повинна бути подана привабливо, оригінально, привертати увагу слухачів.

Розташування інформації на сторінці

- розташування інформації на слайді переважно горизонтальне, зверху вниз;
- найбільш важлива інформація повинна розташовуватися в центрі екрана;
- якщо на слайді є рисунок, напис повинен розташовуватися під ним.

Способи виділення інформації

Доцільно використовувати:

- рамки; границі, заливання;
- штрихування, стрілки;
- рисунки, діаграми, схеми для ілюстрації найбільш важливих положень.

Рекомендується використовувати не більше одного логічного наголосу одночасно: колір, яскравість, обведення, миготіння, рух.

Обсяг інформації

- не варто заповнювати один слайд занадто великим обсягом інформації: людина одноразово може запам'ятати не більше трьох фактів, висновків, визначень;
- найбільша ефективність досягається тоді, коли ключові пункти відображаються по одному на кожному окремому слайді.

3) Вимоги до візуального і звукового оформлення:

- відповідність зображень змісту презентації;
- якість зображення (чіткість, яскравість і контрастність зображення, відсутність «зайвих» деталей, контраст зображення стосовно фону; однаковий формат файлів);
- якість звукового супроводження (ненав'язливість, відсутність сторонніх шумів);

Анімаційні ефекти:

- використовуються можливості комп'ютерної анімації для подання інформації на слайді.
- не варто зловживати різними анімаційними ефектами, вони не повинні відволікати увагу від змісту інформації на слайді.

4) Вимоги до тексту:

- необхідно забезпечити читаність тексту на фоні слайда (текст чітко видний, використання контрастних кольорів для фону й тексту);
- якщо на слайді є рисунок, напис повинен розташовуватися під ним;
- бажано формувати заголовки по центру, а текст по ширині; не допускати «рваних» країв тексту;
- відстань між рядками усередині абзацу 1,5, а між абзаців – 2 інтервалу;
- підкреслення доцільно використовувати лише в гіперпосиланнях.

5) Вимоги до шрифтів

- для заголовків – не менш 24;
- для інформації не менш 18;
- шрифти без зарубок легше читати з великої відстані;
- не можна змішувати різні типи шрифтів в одній презентації;
- для виділення інформації слід використовувати жирний шрифт, курсив або підкреслення;
- не варто зловживати прописними буквами (вони читаються гірше рядкових).

6) Вимоги до оформлення:

- дотримання єдиного стилю оформлення для всієї презентації;
- уникнення стилів, які будуть відволікати від самої презентації;
- відповідність стилю оформлення презентації (графічного, звукового, анімаційного) змісту презентації;
- використання для фону слайда психологічно комфортного тону (бажані холодні тони);
- фон повинен бути елементом заднього (другого) плану, підкреслювати інформацію на слайді, але не заслоняти її;
- графіки повинні чітко відображатися на слайдах та мати розмірності величин біля осей;
- допоміжна інформація (у т.ч. керуючі кнопки) не повинні переважати над основною інформацією (текстом, ілюстраціями);

Використання кольору:

- на одному слайді рекомендується використовувати не більш трьох кольорів: один для фону, один для заголовка, один для тексту;
- для фону і тексту використовуються контрастні кольори;
- дизайн-ергономічні вимоги: сполучуваність кольорів, обмежена кількість об'єктів на слайді, колір тексту;
- колір гіперпосилань (до і після використання) повинен відрізнятися.

7) Вимоги до якості навігації:

- наочність та простота використання інтерфейсу;
- працездатність елементів навігації.

Оцінка за захист дипломної/кваліфікаційної роботи виставляється на засіданні ЕК і оголошується в присутності інших

здобувачів вищої освіти разом з усіма оцінками за іспит. Ця ж оцінка автоматично ставиться і за ті іспити, від яких звільнено виконавця дипломної/кваліфікаційної роботи.

При оцінюванні дипломних/кваліфікаційних робіт враховуються такі вимоги:

- 1) актуальність тематики, відповідність її сучасному стану певної науки та перспективам її розвитку, практичним завданням сучасних спеціальних закладів;
- 2) ступінь вивчення та аналітичність викладу літератури з теми;
- 3) глибина вивчення історії досліджуваної проблеми і її практичного стану, передового педагогічного досвіду;
- 4) чітка характеристика предмета, мети і методів дослідження, опис та аналіз проведеної автором експериментальної роботи;
- 5) узагальнення результатів, їх обґрунтування, висновки та практичні рекомендації;
- 6) практична значущість результатів дослідження;
- 7) літературне оформлення роботи.

Особливо цінними є роботи, виконані на замовлення спеціальних закладів. При оцінюванні таких робіт особлива увага звертається відповідність змісту зробленому замовленню, їх методичний рівень.

Захист кваліфікаційної роботи відбувається в присутності членів екзаменаційної комісії. Оцінка за наукову роботу виставляється і оголошується по завершенні загальної процедури захисту.

Один примірник дипломної/кваліфікаційної роботи здається ЕК, другий – на кафедру, де зберігається упродовж п'яти років.

Типові помилки при виконанні дипломної/кваліфікаційної роботи, які впливають на її оцінку:

- зміст роботи не відповідає плану кваліфікаційної роботи або не розкриває тему повністю чи її частини;
- зміст розділів (підрозділів) не віддзеркалює реальну проблемну ситуацію, стан об'єкта дослідження;
- безсистемний виклад матеріалу, повторення одних і тих самих положень;
- логічні помилки, невміння виокремити головне;

- мета дослідження не пов'язана з проблемою, сформульована абстрактно і не відображає специфіки об'єкта та предмета дослідження;
- автор не виявив самостійності, робота є компіляцією або плагіатом;
- не зроблено глибокого і всебічного аналізу чинних нормативних документів, нової спеціальної літератури (останні 2-10 років) з теми дослідження;
- кількість використаних джерел є недостатньою для всебічного вивчення теми або переважно використовувались підручники, а не спеціальна наукова література;
- поверхнево висвітлено стан практики, невдало поєднано теорію з практикою;
- кінцевий результат не відповідає меті дослідження, висновки не відповідають поставленим завданням або тексту роботи;
- у роботі немає посилань на першоджерела або вказані не ті, з яких запозичений матеріал;
- бібліографічний опис джерел у списку використаної літератури наведено довільно, без дотримання вимог державного стандарту;
- наведено таблиці, діаграми, схеми, які не складені самостійно, а запозичені з підручника, навчального посібника, монографії або наукової статті;
- обсяг та оформлення роботи не відповідають вимогам, робота виконана неохайно, з помилками;
- під час захисту дипломної/кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти виявляє невпевненість, не коментує наочну інформацію, не дає аргументовані відповіді на запитання.

Результати захисту випускної роботи визначаються оцінками: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та кількістю балів за шкалою ЄКТС (Європейська кредитно-трансферна система).

Критерії оцінювання дипломних/кваліфікаційних робіт розробляються випусковими кафедрами та затверджуються ухвалами засідань цих кафедр.

Загальні критерії оцінювання випускних робіт студентів подано в таблиці:

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною (чотирибальною) шкалою	Критерії оцінювання
90-100	A (відмінно)	відмінно	Повне виконання всіх вимог щодо написання і оформлення роботи; стислість і логічність промови студента, в якій відображено основні положення роботи; повні та вичерпні відповіді студента на запитання і зауваження, демонстрування високого рівня теоретичної, наукової та практичної підготовки.
82-89	B (дуже добре)	добре	Наявність несуттєвих помилок в оформленні роботи, у виступі та відповідях студента, що не впливають на загальну суть роботи.
75-81	C (добре)		Доповідач допустив помилки як у дипломній роботі, так і в підготовленій доповіді, однак їх рівень суттєво не впливає та не спотворює представлені положення на захисті; в стилістиці викладу є окремі вади, що не є принциповими.
67-74	D (задовільно)	задовільно	Суттєві недоліки в теоретичній і практичній частинах роботи, за відсутності прикладів і достатньої аргументованості у відповідях автора. Автором роботи проявлено невпевненість під час дискусії, відповідей на питання.
60-66	E (достатньо)		Дипломна робота за багатьма параметрами не відповідає вимогам щодо її рівня виконання чи оформлення, або носить яскраво виражений характер плагіату (запозичена в мережі Internet тощо).
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно	Дипломна робота за багатьма параметрами не відповідає вимогам щодо її рівня виконання чи оформлення і вимагає доопрацювання, а її автор не володіє фактичним матеріалом і має низький рівень теоретичної

			підготовки. Під час захисту студент поводить не впевнено, матеріалами власної роботи володіє слабо, на поставлені питання відповідає не в повному обсязі, припускається суттєвих помилок.
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу та написання дипломної роботи)		Представлені матеріали на захист не відповідають вимогам до написання і захисту дипломних робіт (проектів). Студент не в змозі захистити власну дипломну роботу.

Отримання незадовільної оцінки зумовлює повторний захист впродовж наступних трьох років після закінчення ЗВО. Екзаменаційна комісія встановлює, чи може студент подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену відповідною кафедрою.

Здобувач вищої освіти, які не захищали випускову роботу з поважної причини (документально підтвердженої), за рішенням ЕК і відповідного дозволу ректора ЗВО повторний захист може відбутись у конкретно визначений термін.

За рекомендацією ЕК основні положення випускових робіт, які було оцінено на «відмінно», можуть публікуватися у студентських наукових збірниках і вчених записках.

Після захисту дипломна робота з письмовим відгуком наукового керівника і рецензією передаються у бібліотеку ЗВО для зберігання.

Здобувачі вищої освіти, які не захистили випускової роботи, не мають права на отримання диплому про освіту. Таким особам видається лише академічна довідка про проходження навчання у ЗВО.

РОЗДІЛ 4

ПРОЦЕДУРА ПЕРЕВІРКИ КУРСОВИХ, ДИПЛОМНИХ/КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ (ПРОЄКТІВ) НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

4.1 Інформаційно-технічне супроводження процедури перевірки курсових, дипломних/кваліфікаційних робіт (проектів) здобувачів вищої освіти на академічний плагіат здійснює відповідальна особа з-поміж висококваліфікованих науково-педагогічних працівників чи інших працівників кафедри, яких призначає завідувач кафедри К-ПНУ, за допомогою модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища (MOODLE) на етапі загальної перевірки.

4.2 У кожній категорії курсів (Кафедра) створюють курси із відповідними назвами («Курсові роботи (проекти) здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр», «Дипломні роботи (проекти) здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»).

4.3 Завантаження курсових, дипломних/кваліфікаційних робіт (проектів) здійснюють здобувачі вищої освіти.

Вищезазначений алгоритм здобувачі вищої освіти виконують не пізніше ніж за **30 календарних днів до захисту**. Курсову, дипломну/кваліфікаційну роботу (проект) завантажують повністю, починаючи з титульного аркуша і закінчуючи списком використаних джерел.

Процедура завантаження курсових, дипломних/кваліфікаційних робіт (проектів) для здобувачів вищої освіти передбачає реалізацію кількох етапів:

- авторизуватися на платформі MOODLE як користувач;
- обрати відповідну кафедру, на якій виконана курсова, дипломна/кваліфікаційна робота (проект), та відкрити курс із відповідною назвою («Курсові роботи (проекти) здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр», «Дипломні роботи (проекти) здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»);
- обрати навчальний рік та форму навчання;
- натиснути позначку «Завантажити» в діалоговому вікні, що з'явиться, та обрати відповідний файл. Документ для завантаження має бути в одному з форматів – .pdf, .doc, .docx., та містити назву, що складається із прізвища та ініціалів (латинським літерами) автора курсової, дипломної-кваліфікаційної роботи (проекту); групи, у якій навчається здобувач вищої освіти, наприклад: Ivanov I.I. GRS1-M17. Після цього на платформі виконується перевірка на наявність запозичень у межах власної бази даних.

4.4 Для кожної роботи система виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості видає звіт подібності. Його можна

4.5 переглянути, натиснувши позначку

Вибрати	Фото користувача	Прізвище / Ім'я / По батькові	Статус	Оцінка	Редагувати	Востаннє змінювалося (задача)	Текст онлайн	Завантаження файлу	Коментарі до відповідей	Востаннє змінювалося (оцінка)	Відгук - коментарем	Анотація PDF	Фінальна оцінка
☐		Вернигора Ольга	Здано на оцінювання Оцінено	Оцінка 94 / 100	Редагувати	четвер, 7 червень 2018, 11:06		КУРСОВА ВЕРНИГОРА ОЛЬГА.doc Схожість: 0.90%	Коментарі (0)	четвер, 7 червень 2018, 11:36			94 / 100
☐		Чесановська Юлія	Здано на оцінювання	Оцінка / 100	Редагувати	вівторок, 5 червень 2018, 12:03		масах.doc Схожість: 0.54%	Коментарі (0)				

4.6 У звіті перевірки відобразатиметься відсоток оригінальності (зеленим кольором) та текстових запозичень (червоним кольором) у роботі.

UNICHECK GoryachaUG_MM1-M18.docx
Ульяна Горича | Checked on 07.12.2019, 10:04:17 GMT+2

POTENTIAL CHEATING DETECTED. VIEW THE ATTENTION TAB.

2

ЗМІСТ

ВСТУП

Розділ I. Методико-теоретичні засади над розкриттям
художнього образу музичного твору

1.1. Сутність та зміст художніх образів

1.2 Компонентна структура розкриття художнього образу
музичного твору в процесі інструментальної підготовки
студентів педколеджу

1.3. Принципи та педагогічні умови розкриття художнього
образу музики

Розділ II. Експериментальне дослідження методики роботи над

23.8% Matches

Quotes 4.66%
Exclusions 0%

All Sources Internet Library

TOTAL FOUND: 103 EXCLUDED: 0

19.4% Hidden by privacy settings
62 Sources

1.38% Hidden by privacy settings
4 Sources

1.10% Hidden by privacy settings
2 Sources

0.69% Hidden by privacy settings
2 Sources

0.40% Hidden by privacy settings

0.32% Hidden by privacy settings

22362 Words | Page 1 of 101

Plain Text View Paper Details

Можна змінити мову інтерфейсу за потреби.

Options

Exclusion Options

Download

Paper Details

View

Change Language

Guides

Get in touch

Quick start tutorial

← CHANGE LANGUAGE

English

Ukrainian

Spanish

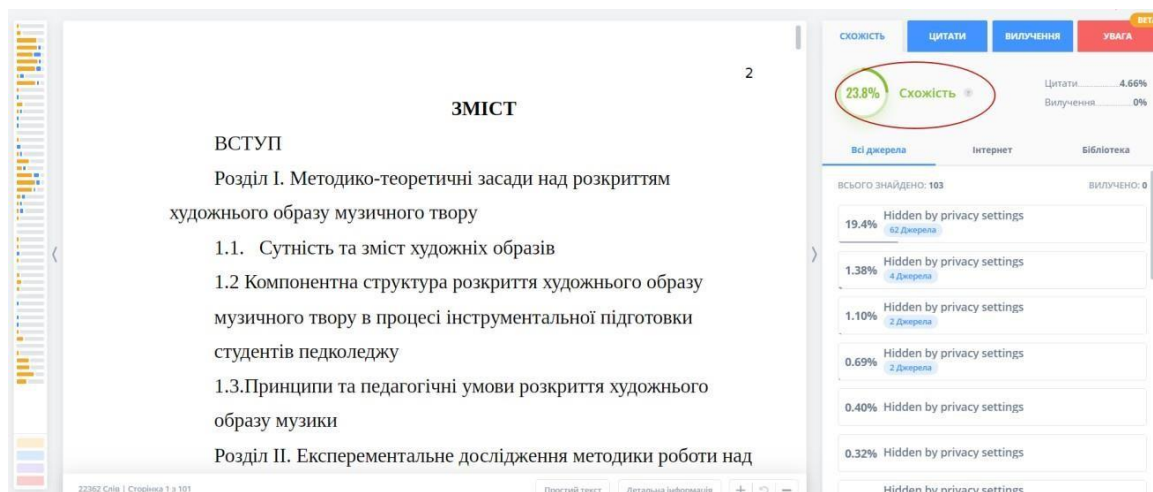
Russian

Dutch

French

Ukrainian

4.7 Переглянути оригінали робіт, з яких були взяті текстові запозичення, можна, натиснувши поєднання клавіш «Ctrl+ ліва клавіша миші» на виділеному жовтим кольором фрагменті тексту.

4.8 Після цього за відповідним покликанням можна здійснити перехід до електронної версії роботи оригіналу.

4.9 У разі, якщо збіги є цитуванням текстів інших авторів із відповідним покликанням на їх роботи (і це засвідчує науковий керівник курсової, дипломної/кваліфікаційної роботи (проєкту), то відповідальна особа може звернутися із відповідною заявою до комісії з питань академічної доброчесності К-ПНУ. Якщо комісія ухвалює позитивне рішення, відповідні покликання в перелік винятків може додати адміністратор платформи MOODLE, натиснувши позначку «Вилучити джерело». Після цього система не буде їх враховувати.

4.10 За результатами перевірки система формує звіт. Для цього на панелі функцій необхідно натиснути клавішу «Сформувати звіт», після чого розпочнеться завантаження файлу зі звітом у форматі .pdf.

4.11 Відповідальна особа подає звіт про перевірку курсової, дипломної/кваліфікаційної роботи (проєкту) на розгляд кафедри до попереднього захисту курсової, дипломної/кваліфікаційної роботи (проєкту). Якщо є необхідність у доопрацюванні курсової, дипломної/кваліфікаційної роботи (проєкту), відповідальна особа повертає таку роботу в чернетку. Для цього в діалоговому вікні «Оцінення» навпроти прізвища здобувача вищої освіти у стовпці оцінка потрібно обрати пункт «Повернення до чернетки». Після цього здобувач вищої освіти може завантажити курсову, дипломну/кваліфікаційну роботу (проєкт) у новій редакції.

4.12 Для оцінки унікальності роботи використовують таку орієнтовну шкалу (% до загального обсягу матеріалу):

4.13 4.13

Вид роботи	Відсоток унікальності
1	2
Курсова робота (проект) здобувача вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»	Не менше 30%
Дипломна/кваліфікаційна робота (проект) здобувача вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»	Не менше 50%
Дипломна/кваліфікаційна робота (проект) здобувача вищої освіти освітнього ступеня «магістр»	Не менше 60%

4.14 Відсоток унікальності курсової, дипломної/кваліфікаційної роботи (проекту) не є тотожним оцінці, яку здобувач вищої освіти отримує під час захисту такої роботи.

4.15 У разі, якщо відсоток унікальності дипломної/кваліфікаційної роботи (проекту) здобувача вищої освіти освітнього ступеня «магістр» буде менший ніж зазначено в п. 2.11. цих Рекомендацій, здобувач вищої освіти доопрацьовує роботу та звертається до відповідальної особи для перевірки своєї роботи на платній основі за базі онлайн-сервісу «Unichesk». За результатами перевірки відповідальна особа формує звіт та подає його для розгляду на засіданні кафедри К-ПНУ.

4.16 Остаточне рішення щодо наявності в курсовій, дипломній/кваліфікаційній роботі (проекті) ідей і наукових результатів, які отримані іншими авторами, та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без покликань (за мотивованими висновками експертів відповідної галузі знань, яких призначають відповідальними особами для аналізу роботи) ухвалюють кафедри К-ПНУ на своїх засіданнях. У рішенні враховують специфіку роботи, що перевіряють на наявність академічного плагіату, галузь знань (спеціальність), вид роботи (курсова, дипломна/кваліфікаційна робота (проект)) та її унікальність.

4.17 Результати перевірки на академічний плагіат оформлюють протоколом засідання кафедри, у якому зазначають рішення про допуск до захисту, відправлення матеріалів на доопрацювання або відхилення без права подальшого розгляду.

4.18 У разі незгоди з результатами перевірки курсової, дипломної/кваліфікаційної роботи (проєкту) на академічний плагіат здобувач вищої освіти має право на апеляцію.

4.19 Апеляцію подає особисто автор курсової, дипломної/кваліфікаційної роботи (проєкту) на ім'я ректора К-ПНУ в триденний термін після оголошення результатів перевірки.

4.20 У разі надходження апеляції наказом (дорученням) ректора К-ПНУ створюють комісію для її розгляду. Комісію за фактами академічного плагіату також можуть створювати наказом (дорученням) ректора як з ініціативи педагогічних, науково-педагогічних працівників К-ПНУ, так і за дорученнями Міністерства освіти і науки України чи відповідних державних установ.

4.21 Персональний склад членів комісій формують із досвідчених авторитетних педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників К-ПНУ. До складу комісії можуть входити (за їх згодою) інші особи, які не є педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками К-ПНУ. Під час розгляду апеляції про результати перевірки курсової, дипломної/кваліфікаційної роботи (проєкту) здобувача вищої освіти до складу комісії можуть залучати представника(ів) органу студентського самоврядування.

4.22 Апеляцію розглядає апеляційна комісія в тижневий термін із наступного дня після видання наказу (доручення) ректора К-ПНУ про створення апеляційної комісії, якщо інший термін не зазначено в наказі (дорученні). Висновки апеляційної комісії оформлюють відповідним протоколом.

4.23 Апеляцію можна подати лише один раз.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Методичні рекомендації з написання та оформлення дипломних робіт (проектів) студентами Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка [Електронний ресурс] / уклад. Л. М. Воевідко, В. В. Кобильник ; [наук. ред. С. А. Копилов]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2018. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM)
2. Методичні рекомендації з перевірки курсових, дипломних/кваліфікаційних робіт (проектів), дисертацій, авторефератів дисертацій здобувачів вищої освіти кам'янець-подільського національного університету імені Івана Огієнка на академічний плагіат. <https://drive.google.com/file/d/1CzspF11EhtqpdsVQwi107RXKi9emXqDv/view>
3. Методичні рекомендації до виконання курсових робіт (проектів) у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка <https://drive.google.com/file/d/1XZxZAgVFQgGfKzx2LANHzMLEgw9S-oNjU/view>
4. Белый И.В., Власов К.П., Клепиков В.Б. Основы научных исследований и технического творчества. Харків : Вища школа, 1989. 200 с.
5. Вимоги до написання, оформлення, захисту курсових, дипломних і магістерських робіт із спеціальної педагогіки : метод. рекомендації для студентів і магістрантів спеціальності «Дефектологія». / уклад. С.П. Миронова. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Поділ. держ. пед. у-т, інформ.-вид. від., 2003. 50 с.
6. Довідник здобувача наукового ступеня : збірник нормативних документів та інформаційних матеріалів з питань атестації наукових кадрів вищої кваліфікації. / упоряд. Ю.І. Цеков; передне слово Р.В. Бойка. Київ : Ред. «Бюлетня Вищої атестаційної комісії України», 1999. 64 с.
7. Довідник здобувача наукового ступеня. Київ : Ред. «Бюл. Вищої атест. коміс. України»; Вид-во «Толока», 2004. 69 с.
8. Методичні рекомендації з написання та оформлення дипломних робіт студентами Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка / [упорядники : А.С. Попович, Н.М. Розумяк ; за ред. А.С. Попович]. Кам'янець-Подільський :

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2012. 66 с.

9. Методичні рекомендації щодо виконання та захисту курсових, бакалаврських, дипломних і магістерських робіт: Методичні рекомендації для студентів спеціальності «Психологія». / Укладачі Михальський А.В., Славіна Н.С., Михальська С.А. Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2012. 50 с.
10. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня : метод. поради. 3-тє вид., випр. і допов. / автор-упоряд. Л.А. Пономаренко. Київ : Ред. «Бюлетня Вищої атестаційної комісії України»; Вид-во «Толока», 2005. 80 с.
11. Методичні рекомендації до виконання і захисту курсових, дипломних та магістерських робіт. / Укладачі: Л.А. Онуфрієва, С.А. Михальська, Н.С. Славіна, О.А. Чеканська. Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2016. 40 с.

**ЗАЯВА НА ВИКОНАННЯ
ДИПЛОМНОЇ/КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

Завідувачу кафедри загальної
та практичної психології
доктору психологічних наук,
професору Онуфрієвій Л.А.
студента Ps1–B21 групи
факультету спеціальної освіти,
психології та соціальної роботи
Боднара Івана Васильовича

ЗАЯВА

Прошу затвердити тему випускової роботи «Психолого-педагогічні проблеми психологічної готовності дитини до навчання у школі» та призначити наукового керівника – кандидата психологічних наук, доцента Гудиму О.В.

14.09.2022.

І.В. Боднар

ДОДАТОК Б

ТИТУЛЬНА СТОРІНКА КУРСОВОЇ РОБОТИ

**КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА
ФАКУЛЬТЕТ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ, ПСИХОЛОГІЇ ТА
СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ
КУРСОВА РОБОТА**

з _____
(назва дисципліни)

на тему: _____

Студента (ки) _____ курсу _____ групи
напряму підготовки _____
спеціальності _____

_____
(прізвище та ініціали)

Керівник _____

(посада, вчене звання, науковий ступінь,
прізвище та ініціали)

Національна шкала

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії:

_____
(підпис)

_____
(прізвище та ініціали)

_____
(підпис)
ініціали

_____
(прізвище та

_____
(підпис)
ініціали

_____
(прізвище та

ТИТУЛЬНА СТОРІНКА ДИПЛОМНОЇ/КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА
ФАКУЛЬТЕТ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ, ПСИХОЛОГІЇ ТА
СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

**Кваліфікаційна робота
(бакалавра)**

**з теми: «ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕХАНІЗМІВ
ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАХИСТУ МАЙБУТНІМИ ПСИХОЛОГАМИ З
РІЗНИМ РІВНЕМ ЕМОЦІЙНОЇ ЗРІЛОСТІ»**

Виконала: студентка 3 курсу
Psms1-B19z групи
спеціальності 053 Психологія
(заочна форма навчання)
Хомяк Тетяна Василівна

Науковий керівник:
Мельник Ольга Петрівна,
кандидат психологічних наук,
доцент кафедри загальної
та практичної психології

Рецензент:
Ткаченко Петро Михайлович,
кандидат психологічних наук,
доцент кафедри соціальної
психології та педагогіки

Кам'янець-Подільський – 2022 р.

ОФОРМЛЕННЯ ЗМІСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

ЗМІСТ

Стор.

ВСТУП	3

**РОЗДІЛ 1. Спілкування як соціально-психологічне
явище.... 5**

1.1. Визначення поняття спілкування.....	5
1.2. Структура та функції спілкування... ..	8
1.3. Особливості спілкування підлітків... ..	18

**РОЗДІЛ 2. Діагностика рівня сформованості комунікативних
здібностей у підлітків 22**

2.1	Методи
дослідження... ..	22
2.2 Рівень сформованості комунікативних здібностей у підлітків.....	26

ВИСНОВКИ.....	29

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	30

ДОДАТКИ	35

**ОФОРМЛЕННЯ ЗМІСТУ ДИПЛОМНОЇ/КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ
РОБОТИ**

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. Імпульсивність як вид поведінки	6
1.1. Поняття про імпульсивність.....	6
1.2. Особливості поведінки імпульсивних дітей.....	15
Висновки до розділу 1	25
РОЗДІЛ 2. Вивчення особливостей психіки імпульсивних дітей.....	26
2.1. Опис методів дослідження поведінки імпульсивних дітей.....	26
2.2. Аналіз результатів обстеження	33
Висновки до розділу 2.....	41
РОЗДІЛ 3. Особливості психокорекційної роботи з імпульсивними учнями.....	42
3.1. Обґрунтування та аналіз корекційної програми	42
3.2. Аналіз динаміки змін у поведінці імпульсивних дітей у психокорекційній роботі.....	51
3.3. Рекомендовані заняття для педагогів	59
Висновки до розділу 3.....	60
ВИСНОВКИ.....	61
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	69
ДОДАТКИ	75

ДОДАТОК Е

Приклад оформлення бібліографічних посилань

(відповідно до Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»)

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Один автор	1. Кропивко М. М. Економіка розвитку селянських господарств України : монографія. Київ : ННЦ «ІАЕ», 2016. 382 с. 2. Івашко О. А. Теорія фінансів : навч. посіб. Луцьк, 2014. 402 с. 3. Адміністративне право України : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломєєць. Київ, 2008. 457 с.
Два автори	1. Бойко І. С., Бабін Б. В. Порівняльне правознавство : навч. посіб. Одеса, 2011. 152 с.
Три автори	1. Гришко О. М., Риндюк В. І., Рижук Ю. М. Теорія держави і права : практикум. Київ, 2013. 308 с. 2. Макаренко П. М., Попова Т. В., Василюшина З. М. Економічне відтворення аграрного виробництва в умовах ринку : монографія. Мелітополь : Люкс, 2011. 348 с.
Чотири та більше авторів	1. Основи марикультури / Грициняк І. І. та ін. Київ : ДІА, 2013. 172 с. 2. Філософія права : навч. посіб. / [О. Г. Данильян, Л. Д. Байрачна, С. І. Максимов та ін.]. Харків, 2009. 208 с.
Статті в періодичних виданнях, збірниках матеріалів конференцій	1. Нескородева І. І., Биковська А. М. Особливості кредитування малого бізнесу в Україні. <i>Вісник економіки транспорту і промисловості</i> . 2011. № 3. С. 125–130. 2. Андрєєв Д. В. Забезпечення прав людини в контексті вдосконалення правових механізмів комунікації поліції та громади. <i>Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ</i> . 2017. № 2. С. 13–22. 3. Калужна О. П. Умови формування (розробки) криміналістичних характеристик окремих видів злочинів. <i>Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні</i> : матеріали XIV регіон. наук.-практ. конф. (Львів, 6 лют. 2008 р.). Львів, 2008. С. 331–335. 4. Боднар О. В., Козак О. А., Копитець Н. Г. Напрями врегулювання взаємовідносин виробників, продавців і споживачів соціально-значимих продуктів харчування. <i>Економіка АПК</i> . 2014. № 2. С. 42–50.
Багатотомні видання	1. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика : у 3 кн. Київ, 2007. Кн. 1. 424 с. 2. Адміністративне право України. Академічний курс : підручник : у 2 т. / [редкол.: В. Б. Авер'янов та ін.]. Київ, 2004. Т. 1 : Загальна частина. 594 с.
Законодавчий акт	1. Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700- VII. <i>Відомості Верховної Ради України</i> . 2014. № 49. Ст. 2056. 2. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13 квіт. 2012 р. № 4651-VI. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17 .
Дисертація	1. Нікітін А. В. Філософсько-правовий аналіз девіантної поведінки особистості : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.12. Київ, 2004. 169 с.
Автореферат дисертації	1. Бондар В. Я. Договір найму житла : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03. Київ, 2001. 18 с.
Електронний ресурс	1. Шемшученко Ю. С. Актуальні проблеми філософії права. <i>Проблеми філософії права</i> . 2003. Т. 1. URL: http://dspace.nbuv.gov.ua/handle . 2. Звіт про роботу органів досудового розслідування за 9 місяців 2017 року. <i>Генеральна прокуратура України</i> : [сайт]. URL: http://www.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id&lib . 3. Граница: понятие и термины. <i>Отечественные записки</i> . 2002. № 6. URL: http://magazines.russ.ru/oz/2002/6/ . 4. Criminal Procedure Code of the Republic of Albania : Albania, March 21, 1995, according to 2013 addition. URL: https://www.unodc.org/cld/document .

***ПОДАННЯ ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ***

**КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА**

**ПОДАННЯ²
ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ (ПРОЄКТУ)**

Направляється студент _____
(прізвище, ім'я та по батькові)

для захисту дипломної роботи (проекту) за напрямом підготовки
(спеціальністю) _____
шифр і назва напряму підготовки або спеціальності)

з
теми: _____
(назва теми)

_____
_____

Дипломна робота (проект) і рецензія додаються.

Декан факультету _____
(підпис) (ініціали та прізвище)

²Формат бланка А5 (148 × 210 мм), 2 сторінки.

Довідка про успішність

_____ за період навчання на факультеті
(прізвище та ініціали студента)

_____ з 20____ року до 20____ року повністю
(назва факультету)

виконав (ла) навчальний план за напрямом підготовки
(спеціальністю) з таким розподілом оцінок за:

національною шкалою: відмінно____%, добре____%, задовільно____%;

шкалою ECTS: A _____%; B _____%; C _____%; D _____%; E _____%.

Секретар (диспетчер) факультету _____
(підпис) (ініціали та прізвище)

Висновок керівника дипломної роботи (проєкту)

Студент (ка) _____

[illegible]

Керівник роботи _____
(підпис) (ініціали та прізвище)

“ _____ 20 _____ року

Висновок кафедри про дипломну роботу (проєкт)

Дипломну роботу (проєкт) розглянуто (протокол засідання кафедри) _____
(назва кафедри)

від _____ 201__ року за № _____).

Студент (ка) _____ допускається до
(прізвище та ініціали)

захисту роботи в Екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри _____
(назва)

_____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)

ДОДАТОК 3

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи (проєкту) ³	Термін виконання етапів роботи (проєкту)	Примітка
1.	Затвердження теми роботи та призначення наукового керівника.		
2.	Отримання завдання на проведення дослідження.		
3.	Підготовка календарного плану виконання роботи, погодження його з науковим керівником та затвердження завідувачем відповідної кафедри.		
4.	Підготовка та узгодження розширеного плану-проспекту дипломної роботи.		
5.	Підготовка чернеткового варіанту роботи для першого читання науковим керівником.		
6.	Усунення зауважень наукового керівника, подання чернеткового варіанту на друге читання.		
7.	Врахування рекомендацій наукового керівника, доповнення роботи додатковими дослідженнями, що проводилися впродовж практики.		
8.	Підготовка роботи до рецензування; отримання рецензії.		
9.	Чистове оформлення роботи; подання роботи і рецензії науковому керівникові на підготовку відгуку.		
10.	Написання відгуку науковим керівником, його доповідь завідувачу кафедри про завершення роботи.		

Студент

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

Керівник роботи
(проєкту)

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

³ Назви етапів дипломної роботи є орієнтовними.

ДОДАТОК К

**ДОВІДКА-ВИКЛИК ДЛЯ ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ
(ПРОЄКТУ)⁴**

(повне найменування вищого навчального закладу)

ДОВІДКА-ВИКЛИК ДЛЯ ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ (ПРОЄКТУ)

№ _____ від « _____ » _____ 20__ року

Керівникові

(найменування підприємства, організації, установи)

На підставі статей 216, 217 КЗпП України та статті 15 Закону України «Про відпустки» прошу Вас надати додаткову оплачувану відпустку для підготовки і захисту дипломного проекту (роботи) студенту заочної форми навчання

(найменування факультету)

(прізвище, ім'я, по батькові)

терміном з « _____ » _____ 20__ року по « _____ » _____ 20__ року як такому, що виконує навчальний план

М.П. Керівник заочного відділу

(підпис)

(прізвище та ініціали)

---

⁴ Форма № Н-4.03 затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 02.07.2015 за № 705 і використовується для запрошення студента **заочної** (дистанційної) форми навчання до вищого навчального закладу для підготовки і захисту дипломного проекту (роботи) з наданням оплачуваної відпустки.

Формат бланка – А6 (105×148 мм), 2 сторінки.